

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ 15η ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ: Α' - Β'
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ Α'

Αθήνα, 21 Σεπτεμβρίου 2001
Αρ.Πρωτ.: 1059774/456/0015
ΠΟΛ.: 1220

Ταχ.Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10
Ταχ.Κώδικας : 101 84 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Κ. Αγκιναρασταχάκης
Δ. Σταθάς
Τηλέφωνο : 3610065, 3627090

Προς:
Ως Π.Δ.

ΘΕΜΑ: Τρόπος εμφάνισης των αμοιβών των δικηγόρων, στις εκδιδόμενες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών (Α.Π.Υ.), καθώς και στα τηρούμενα βιβλία του Κ.Β.Σ., στις περιπτώσεις αμοιβών που προεισπράττονται από τους δικηγορικούς συλλόγους.

Με αφορμή γραπτά και προφορικά ερωτήματα που έχουν τεθεί στην Υπηρεσία μας, αναφορικά με το αντικείμενο του θέματος σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Με την εγκύκλιο 1014038/251/ΠΟΛ.1035/9-2-2001 έγινε δεκτό ότι, τα ποσά που παρακρατούν οι δικηγορικοί σύλλογοι, με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 96 του Ν.Δ. 3026/1954 και των άρθρων 96^α και 161 του ίδιου νομοθετήματος, καθώς και των άρθρων 9 και 10 του ν. 1093/1980, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά, κατά την προείσπραξη των δικηγορικών αμοιβών, όπως οι αμοιβές αυτές αναγράφονται στα γραμμάτια προείσπραξης του οικείου δικηγορικού συλλόγου, καθώς και τα ποσά που παρακρατούν κατά την καταβολή των αμοιβών από αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων που περαιώνονται με δικαστική απόφαση, **δεν αποτελούν ακαθάριστα έσοδα των δικαιούχων δικηγόρων.**

Επίσης, από την έκδοση της ως άνω εγκυκλίου, καταργήθηκε κάθε προηγούμενη διαταγή που αναφέρεται στα θέματα που ρυθμίστηκαν με αυτή.

2. Ενόψει των ανωτέρω, και δεδομένου ότι τα βιβλία και τα στοιχεία του Κ.Β.Σ. τηρούνται για την εμφάνιση των φορολογιών, εφόσον το ποσό που παρακρατείται από το δικηγορικό σύλλογο, με βάση τη νέα αυτή θέση της Διοίκησης, δεν θεωρείται ακαθάριστο έσοδο για τη φορολογία εισοδήματος, γίνεται δεκτό με την παρούσα, στις εκδιδόμενες με βάση τις διατάξεις του άρθρου 13 του π.δ. 186/1992 (Κ.Β.Σ.), αποδείξεις παροχής υπηρεσιών (Α.Π.Υ.) από τους δικηγόρους, στις περιπτώσεις προείσπραξης των αμοιβών τους από τους δικηγορικούς συλλόγους, να αναγράφεται ως αμοιβή το ποσό εκείνο που απομένει μετά την αφαίρεση των προαναφερομένων στην παράγραφο 1 της παρούσης κρατήσεων από τον δικηγορικό σύλλογο, από την προεισπραττόμενη ελάχιστη ακαθάριστη αμοιβή (αξία γραμματίου), με περαιτέρω αναλυτική περιγραφή στο περιεχόμενο της απόδειξης, του ποσού της ελάχιστης ακαθάριστης αμοιβής (αξία γραμματίου) καθώς και του ποσού που παρακρατείται από το δικηγορικό σύλλογο.

Σε περίπτωση καταβολής μεγαλύτερης αμοιβής στον δικηγόρο από την ελάχιστη ακαθάριστη αμοιβή (αξία γραμματίου), το επί πλέον ποσό θα προσαυξάνει το ποσό της ελάχιστης ακαθάριστης αμοιβής με ρητή αναφορά στην αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου της Α.Π.Υ.

3. Επί πλέον στο αντίτυπο της Α.Π.Υ. που παραδίδεται από τον δικηγόρο στον πελάτη του (αντισυμβαλλόμενο) θα επισυνάπτεται σε φωτοαντίγραφο και το εκδιδόμενο από το δικηγορικό σύλλογο γραμμάτιο προείσπραξης. Οι δικηγόροι, εκδότες Α.Π.Υ., θα φυλάσσουν το εν λόγω γραμμάτιο, στους χρόνους που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 21 του Κ.Β.Σ.

4. Το ποσό της ελάχιστης ακαθάριστης αμοιβής, που αναγράφεται τόσο στο περιεχόμενο της Α.Π.Υ., όσο και στο γραμμάτιο προείσπραξης του δικηγορικού συλλόγου, αποτελεί τη συνολική δαπάνη του πελάτη – αντισυμβαλλομένου (ιδιώτη ή επιτηδεύματία) για καταβαλλόμενη αμοιβή σε δικηγόρο, για τις υπηρεσίες που του προσέφερε.

Αυτονόητο είναι ότι η δαπάνη αυτή σε περίπτωση καταβολής μεγαλύτερης αμοιβής, από την ελάχιστη, προσαυξάνεται με το επιπλέον ποσό.

5. Στις συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών – προμηθευτών του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ., ως αξία του εσόδου ή της δαπάνης αντίστοιχα, θα αναγράφεται η κατά τα ως άνω «καθαρή» αξία της αμοιβής.

6. Στις λοιπές περιπτώσεις καταβολής αμοιβών σε δικηγόρους, οι οποίες αμοιβές δεν προεπισπράττονται από τους δικηγορικούς συλλόγους, οι Α.Π.Υ. θα εκδίδονται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του Κ.Β.Σ. (π.δ. 186/1992).

7. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του Κ.Β.Σ. «Σε ιδιαίτερο χώρο του βιβλίου καταχωρούνται διακεκριμένα:

α) Τα έσοδα και έξοδα που πραγματοποιούνται για λογαριασμό τρίτου»

Συνεπώς στο τηρούμενο βιβλίο εσόδων – εξόδων πρέπει να καταχωρείται στο σκέλος των εσόδων το τελικό ποσό που απομένει μετά την αφαίρεση των προαναφερομένων κρατήσεων για το δικηγορικό σύλλογο.

Στο σημείο αυτό διευκρινίζεται ότι με βάση τις ισχύουσες διατάξεις του Κ.Β.Σ. πρέπει σε ιδιαίτερη στήλη να καταχωρούνται οι κρατήσεις για λογαριασμό τρίτων (κρατήσεις για λογαριασμό του Δικηγορικού Συλλόγου). Με βάση όμως όσα αναφέρονται στην παρ. 3 της παρούσης γίνεται δεκτό ότι στο βιβλίο εσόδων εξόδων μπορεί να μη καταχωρούνται οι κρατήσεις για λογαριασμό του Δικηγορικού Συλλόγου, λαμβανομένου υπόψη κυρίως του γεγονότος ότι οι εν λόγω κρατήσεις δεν αποτελούν ακαθάριστα έσοδα για την φορολογία εισοδήματος με βάση την ΠΟΛ 1035/9-2-2001.

8. Για πληρέστερη κατανόηση των προαναφερομένων, παρατίθενται ενδεικτικά τα ακόλουθα παραδείγματα:

Παράδειγμα 1^ο

Καταβολή (προείσπραξη από το δικηγορικό σύλλογο) της ελάχιστης ακαθάριστης αμοιβής. Έστω ελάχιστη ακαθάριστη αμοιβή (αξία γραμματίου προείσπραξης) 100.000 δρχ.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	65.000 δρχ
<u>Ανάλυση</u>	
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΑΜΟΙΒΗ (αξία γραμματίου προείσπραξης)	100.000 δρχ.
ΜΕΙΟΝ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ (35%) *	-35.000 δρχ.
ΑΞΙΑ ΑΜΟΙΒΗΣ	65.000 δρχ.
ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΙΣΑ ΑΜΟΙΒΗ	Εξήντα πέντε χιλιάδες δραχμές
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	

* : Το ποσοστό παρακράτησης 35% είναι ενδεικτικό, θα αναγράφεται αυτό που κάθε φορά παρακρατείται από το Δικηγορικό Σύλλογο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

1. Σε περίπτωση μηχανογραφικής έκδοσης της Α.Π.Υ. η αξία της αμοιβής μπορεί να αναγράφεται μόνο αριθμητικά.
2. Συνολική δαπάνη για τον αντισυμβαλλόμενο αποτελεί το ποσό των 65.000 + 35.000 = 100.000 δρχ. (αξία γραμματίου προείσπραξης)
3. Ποσό για τις συγκεντρωτικές καταστάσεις του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ. 65.000 δρχ.
4. Καταχώρηση στο βιβλίο εσόδων – εξόδων:
Έσοδα από παροχή υπηρεσίας: 65.000 δρχ.

Παράδειγμα 2^ο

Καταβολή επιπλέον αμοιβής στον δικηγόρο, πέραν της ελάχιστης ακαθάριστης αμοιβής. Έστω ελάχιστη ακαθάριστη αμοιβή (αξία γραμματίου προείσπραξης) 100.000 δρχ. και αμοιβή πέραν της ελάχιστης 30.000 δρχ.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	95.000 δρχ
<u>Ανάλυση</u>	
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΑΜΟΙΒΗ (αξία γραμματίου προείσπραξης)	100.000 δρχ.
ΠΛΕΟΝ ΑΜΟΙΒΗ ΠΕΡΑΝ ΤΗΣ ΕΛΑΧΙΣΤΗΣ	30.000 δρχ.
ΣΥΝΟΛΟ	130.000 δρχ.
ΜΕΙΟΝ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ (100.000 X 35%)*	-35.000 δρχ.
ΑΞΙΑ ΑΜΟΙΒΗΣ	95.000 δρχ.
ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΙΣΑ ΑΜΟΙΒΗ	Εεννήντα πέντε χιλιάδες δραχμές
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	

* : Το ποσοστό παρακράτησης 35% είναι ενδεικτικό, θα αναγράφεται αυτό που κάθε φορά παρακρατείται από το Δικηγορικό Σύλλογο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

1. Σε περίπτωση μηχανογραφικής έκδοσης της Α.Π.Υ. η αξία της αμοιβής μπορεί να αναγράφεται μόνο αριθμητικά.
2. Συνολική δαπάνη για τον αντισυμβαλλόμενο αποτελεί το ποσό των 95.000 + 35.000 = 130.000 δρχ.
(ελάχιστη αμοιβή + αμοιβή πέραν της ελάχιστης).
3. Ποσό για τις συγκεντρωτικές καταστάσεις του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ. 95.000 δρχ.
4. Καταχώρηση στο βιβλίο εσόδων – εξόδων:
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών: 95.000 δρχ.

9. Με βάση τις ρυθμίσεις που έγιναν με την εγκύκλιο 1014038/251/Α0012/ΠΟΛ.1035/9-2-2001 και την παρούσα, σε ότι αφορά τα ρυθμιζόμενα με τις εν λόγω εγκυκλίους θέματα, αναφορικά με τις παραβάσεις των διατάξεων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992) διευκρινίζουμε τα εξής:

α) Για παραβάσεις που δεν έχουν εκδοθεί Αποφάσεις Επιβολής Προστίμου (Α.Ε.Π.) του Κ.Β.Σ. **δεν θα επιβληθούν πρόστιμα** εφόσον δεν υπάρχει απόκρυψη φορολογητέας ύλης.

β) Για τις παραβάσεις που έχουν εκδοθεί Α.Ε.Π. και εκκρεμούν είτε ενώπιον των Δ.Ο.Υ. είτε ενώπιον των Διοικητικών Πρωτοδικείων θα γίνεται επίλυση της διαφοράς με διοικητικό ή δικαστικό συμβιβασμό κατά περίπτωση, με διαγραφή του προστίμου στα πλαίσια και της περαίωσης της υπόθεσης με βάση την απόφαση Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1144/1998 για όλες τις ανέλεγκτες χρήσεις, τουλάχιστον μέχρι και τη χρήση που αφορούν οι εν λόγω Α.Ε.Π. (σχετικές διατάξεις: άρθρα 70 και 71 ν. 2238/1994, σε συνδυασμό με τα άρθρα 11 Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1144/1998, 12 παρ. 1 ν. 2753/1999 και 8 παρ. 15 ν. 2873/2000). Αυτονόητο είναι ότι και στην περίπτωση αυτή θα λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι από τις εν λόγω παραβάσεις δεν προκύπτει απόκρυψη φορολογητέας ύλης.

10. Από την έκδοση της παρούσας καταργείται κάθε προηγούμενη διαταγή μας, που αναφέρεται στα θέματα που ρυθμίζονται με αυτήν.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Ακρίβεια Αντιγραφο
Η Πράσινη Γραμματεία

